

Pienet lehdet

Otto Sinisalo

Ilokseni havaitsen useissa tällä kertaa arvioiduissa pienlehdissä esipuheen. Vaikka ajatus tekstiosuudesta sarjakuvalehdessä saattaakin tuntua joutavalta omien tarkoituserien selittämiseltä, auttaa tervetulo- tai jäähyväisteksti lukijaa asettamaan julkaisun viitekehukseen. Tämä on olennaista varsinkin jos lehti on ennestään tuntematon. Sarjakuva puhukoon toki puolestaan, mutta samoin esipuhe voi puhua tekijän puolesta.

Pienlehtisetä ottaa uusia julkaisuja vastaan osoitteessa:

Otto Sinisalo
Hietalahdenkatu 4 3b
00180 Helsinki

Pienlehtipalstalle voi myös lähettää kysymyksiä ja palautetta sähköpostitse osoitteeseen
otto.sinisalo@welho.com

Anne Muhonen: Ada - Tämä päivä annemuhonen@yahoo.com

Anne Muhosen Ada-sarjakuva jatkuu sarjan kolmannessa pitkässä albumissa. Omakustanteeksi Adan ulospäno on näytävä kiiltävine kansineen ja liimaselkineen. Ilokseni huomaan myös, että piirtäjänä Muhonen kokeilee uusia tapoja kertoa ja käyttää entistä rohkeammin erilaisia siirtymiä sekä kuvakulmia.

Muhosen punatukkainen hevarityttö kehittyi hahmona enemmän kohti fantasiata. Kauniissa, etevässä, herkässä ja halutussa

Adassa on eräänlaisen lukijan toiveminnan piirteitä. Tavassa, jolla Ada kohtaa tarinassa entisen rakastajansa ja tätä lohdutettuaan katoaa lentokoneeseen on paljon romanttisen fantasian elementtejä.

Adassa on paljon samaa kuin Lise Myhren suosituissa Nemissä sentimentalisimmillaan. Molemmat hahmot ovat anteeksipyytelemättömän vaikuttuneita arjen pienistä, kauniista asioista ja antautuvat omalle fantasiamaailmalleen. Sentimentalisuudessa ei ole kuitenkaan mitään tuomitavaa, varsinkaan kun se on niin vilpittömpä kuin Muhosella.

Useita tekijöitä: Irtoparta 6 hyeena@animail.net

Kuudes Irtoparta-antologia arvioidaan myöhässä. Vaikka sen ilmestymisestä onkin lähemmäs puoli vuotta, Helsingin sarjakuvafestivaalien Taivaallisin pienlehti -kilpailussa toiseksi sijoittunut julkaisu ansaitsee huomiota.

Irtoparta ei ole helposti lähestyttävä. Monine eri tekijöineen sekä piirrostyleineen ja ilman yhdistävää teemaa se on jopa haastava. Yksittäisten sarjakuvien tasoa ei kuitenkaan käy kiistäminen, vaikka kokonaisuus onkin hajanainen.

Sisältö ulottuu aina Anna-Kaisa Laineen liikuttavasta teinimistelosta Elina Ovaskaisen Mike Mignola -vaikutteisiin unikuviin. Hieman yllätyksellisesti antologian parhaimmista edustaa jälleen Tiitu Takalo kauniilla, harkitulla viivallaan ja kiireettömällä kerronnallaan. Takalo on sukupolvensa parhaita tekijöitä.

Irtoparran tehtävä on ollut antaa ääni nuorille, eteville naistekijöille. Siinä se onnistuu jälleen kiitettävästi.

Reetta Laitinen: Kamelianainen kanelianainen@yahoo.com

Tässä hyvä esimerkki positiivisesta vertaispaineesta: Reetta Laitisen ensimmäinen sarjakuvalehti on esipuheen mukaan syntynyt paljolti Kvaak.fi -sivuston keskustelufoorumien inspiroimana ja Helsingin sarjakuvatapaamisten väen yllyttämänä. Verkottuneessa maailmassa piirtäjä ei ole enää yksin kammiossaan.

Ja hyvä niin, sillä Laitisen sarjakuvia koostava Kamelianainen on hauskaa, rehellistä ja melkein valmista kamaa. Suurin osa Laitisen sarjakuvista on arjen ironista havainnointia. Liikutaan kauppoilla, baareissa ja koulussa. Näkökulma otetaan läheltä: se on tunnistettavasti persoonallinen. Vanhempien sarjojen piirrostyle on selkeää,

vaikkakin hahmojen kuvaamisessa on tiettyä jäykkyyttä. Uudemmissa tarinoissa Laitinen uskaltautuu hyvin tuloksin irrottelemaan paksummalla viivalla ja vahvemmin karrikoiden.

Pidettäköön tätä jälleen yhtenä yllytyksenä. Reetta Laitinen: tee lisää sarjakuvia!

Useita tekijöitä: Patto nr. 3 otikkane@uiiah.fi

Black Peider räjäyttää julki totuuksia uudessa Patossa. On ymmärretty jotain olennaista: Sarjakuva on ruohonjuuritason viestintää, jossa voidaan kaunistelematta kertoa asioita, jotka suuttavat, ärsyttävät tai ovat vain väärin. Tämä on sissisarjakuvaa, joka käy sensuuria vastaan.

Sarjakuvamuotoisessa esipuheessa esitellään Myrky-lehdestä ”mielisairaana” pudotettu Kari Sihvosen piirtämä ja nimimerkki Laymonin kirjoittama Korkeajännitysparodia. Kyseessä on hurmaavan irvokas

Kamelianainen. Reetta Laitisen arjen kuvausta.

trash-sarjakuva, jossa porno ja väkivalta kohtaavat kuin uhrin kymmenen auton ketjukolarissa kehätiellä. Myrkyt lukijoiden valitukset sarjakuvasta ihmetyttävät. Lukevatko pikkutuhmilla vitseillä itseään myyvää lehteä kaksinaismoralistit?

Toinen sarjakuvamuotoinen reportaasi paljastaa 90-luvun lopulla Tamperetta kummastuttaneiden sotilasnukkejen salaisuuden. Kyseessä oli hiljattain kovasti nostetun sarjakuvapiirtäjä Aapo Rapin tempaus! Rapi selvittää sarjakuvassaan yksityiskohdat. Samoin Jarno Latva-Nikkola muistelee sarjakuvassaan satiirisesti vuoden 2004 Sarjakuvafestivaalien kommelluksia. Patto nr. 3 on harvinainen dokumentti, rehellisyydessään rohkea. Hyvä!

**SUUREN KURPITSAN SUURENMOISET
UUTUJDET OVAT NYT UUSIMMILLAAN!**

KALLIO & PIRINEN: ORNETTE BIRKS MÄKKÖNEN JA LIIAN PAHA GROOVE 16 €
HUIMAAVA KOKOELMA DJ-SANKKAAN SEIKKAILUJA LIEKEHTIVISSÄ VÄREISSÄ.
MUKANA SOUNDISTA TUUTUA JA UUTAKU MATSUKU SEKÄ TEKIJÖIDEN KOMMENTIT KAIKISTA SARJASTA.

CHRISTER NUUTINEN: RUNOPAIKA NUMERO YKSI 18 €

36 SIVUA CHRISTERIN VALITTUJA KLASSEIKOITA, HARVINAISUUKSIA JA UUTUUKSIA VUOSILTA 1989-2005.
HEIKKÄÄ JA SPONTAANEJA TUNNELMIA KOVIEN KANSIEN VÄLISÄ.

KAIKISIA KUNNON KIRJAKAUPPOJA KAIKKIALLA MUTTA VARSINKIN NÄISSÄ:

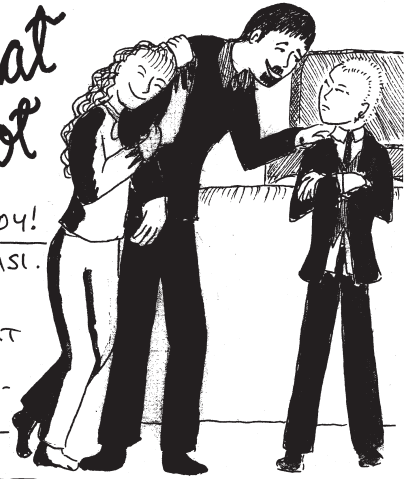
- LIKEN KIRJAKAUPPA
- KIASMAN KIRJAKAUPPA
- FENNICA
- KAMPINTORIN ANTIKVAARATI (HELSINKI)
- VOLTI
- MAKEDONIA
- LUKULAARI
- DUKKA (TAMPERE)
- SAMMOKON KIRJAKAUPPA (OULU)
- ANTIKVAARATI LUKUHEIKKI (JYVÄSKYLÄ)
- DAIGA DAIGA DUU (OULU)
- AKATEEMISET KIRJAKAUPAT

TILAA TÄHDELLISEN KUUPITIA-LISTA! SWAI KUUPITIA, PL 260, 33101 TAMPERE pauli.kallio@surf.fi

Amina
**Rakkaat
siskot**

-JO VUODESTA 2004!

HE SYÖVÄT RUOKASII.
HE VARASTAVAT
KONDOMISII.
HE ANSAITSEVAT
OPETUKSEN.
Rakkaat kempik-
set (RS II)

LUOTTAMUSTA JA USKOLLI-
SUUTTA. Sopimus (RS III JA IX)

LAPSUUDENYSTÄVYYS SÄ (LYY
IKUISESTI -TAI AINA
AIKUISLUUTEEN ASTI.
(RS VIII)

RAKKAUTTA,
YSTÄVYYTTÄ, FEMINISMIÄ,
EROTIIKKAA, MIES-
LUKIJATKIN JÄÄVÄT
KOUKKUUN! 2€/LEHTI,

JOKA LEHDESSÄ VÄHIN-
TÄÄN 16 SIVUA SARJAKUVAA. NÄIN TILAAT:

MEILAA HALUAMIESI
LEHTIEN NUMEROT JA
POSTITUSOSOITE
amina@rakkaatsiskot.net
JA MAKSA TILAUS TILILLE
473047-223275.
POSTITUSKULUT SISÄL-
TYVÄT HINTAAN. ESIT-
TELYT ALEMPISTÄ OSISTA:

www.rakkaatsiskot.net

Useita tekijöitä: Sarjari #66
<http://go.to/sarjari/>

Sarjari #66:n teema - Viikingit - on hieman tavallista vähemmän abstrakti. Tämä tuo antologialle miellyttävää yhtenäisyyttä. Samoin Viikinkiteema on nähtävästi antanut tekijöille mahdollisuuden piirtää toimintaa ja liikettä. Sarjarin Viikinkitarinoissa ryöstetään, juhlietaan ja matkataan.

Vaikka esimerkiksi Christer Nuutisen Samoaja on runollisen pohdiskeleva, on sarjakuvan keskiössä silti lähteminen ja liike. Otso Höglundin hävytön vilkaisu suomalaisten kansojen historiaan on lehden hauskin.

Sarjarille tyypillinen tiedostava kritiikki on mukana vahvasti. Lehden sarjakuvissa viikingit esitetään niin konkreettisella kuin symbolisellakin tasolla väkivallan ja hävityk-

sen lähteinä. Juuri tämä alkuvoimaisuus lie-
nee inspiroinut piirtäjiä tekemään tästä
Sarjarista tavallista mutkattomamman ja
anteeksipytelemättömän toiminnallisen.

Useita tekijöitä: Yhdeksäs Mörkö
maailmanloppua_o@hotmail.com

Pääasiassa Tamperelaisten tekijöiden har-
vakseltaan ilmestyvä Mörkö jatkaa laa-
dukkaana. Otso Höglundin jälkisanonjen
mukaan kyseessä on tavallista synkempi
numero. Mörkö ei ole koskaan kahtanut
nihilististä humoridia, mutta toden totta,
tässä numerossa käydään poikkeuksellisen
syvissä vesissä. Aiheina ovat muun muassa
alkoholismi, mielisairaus, masennus ja pie-
leen menneet ihmissuhteet.

Tässä numerossa vahvasti esiin nostettu

Tiitu Takalo vakuuttaa jälleen. Mörössä
nähdään Takalolta neljä eri sarjakuvaa ja
neljä eri piirrostyylä, kaikki kokonaisuuk-
sina toimivia. Johanna Lonkan rosoinen
tyyli on puolestaan tavallista viehättävämpi
nyt, kun hän tuntuu käyttävän enemmän
ajatusta ruutujakoon ja sivusuunnitteluun.
Jari Vaarnan mustat tarinat itsetuhosta ovat
harteisia kaikessa suorasukaisuudessaan.

Yhdeksännessä Mörössä lehteä kokoa-
van Otso Höglundin panos on poikkeuk-
sellisen väisä. Tuntuu, että hän on antama-
sa Mörkö-estradin muille tekijöille. Tämä
on sääli, sillä esimerkiksi tuoreimman
Sarjarin Höglund-sarjakuva todistaa mihel-
lä olevan edelleen kykyä todella sapek-
kaaseen irvailuun.